

JOHDON YHTEENVETO

SOFIGATE

Oulunkaaren kuntayhtymä
Kuntapalvelutoimisto

SISÄLTÖ

- Selvityksen toteutus
- Nyky- ja tavoitetilä
- Sote uudistuksen vaikutukset
- Muutosmahdollisuudet TaHe ja Ict palveluiden tuottamisessa
- Johtopäätökset

SELVITYKSEN TOTEUTUS

TOIMEKSIANNON KUVAUS

4

Oulunkaaren kuntayhtymä tilasi Sofigate Oy:lta toimeksiannon, jossa selvitettiin Oulunkaaren kuntayhtymän kuntapalvelutoimiston nyky- ja tavoitetilaa sekä peilattiin sitä sote-uudistuksen mahdollisiin eri toteutumisskenaarioihin.

Selvityksen tuli vastata seuraaviin tarpeisiin:

1. Päivitetään edellinen (v.2017-2018) laadittu selvitys nykytilanteen osalta.
2. Muodostetaan kuntien tavoite- ja tahtotila kuntatoimiston palveluiden osalta.
3. Peilataan kuntien tahtotilaa sekä kuntatoimiston tulevia tehtäviä seuraavia skenaarioita vasten:
 - A. Kansallinen sote-uudistus etenee aikataulussaan, lait tulevat voimaan kesällä 2021 ja uudet hyvinvointialueet käynnistyvät tammikuussa 2023
 - B. Kansallinen sote-uudistuu viivästyy ja hyvinvointialueet käynnistyvät vuoden 2024 alusta
 - C. Kansallinen sote-uudistuksen eteneminen viivästyy olennaisesti tai uudistuksen valmistelu keskeytyy

Tuotetaan kehityssuunnitelma eri sote skenaarioille

TOTEUTUSTAPA

OHJATUT RYHMÄKESKUSTELUT, ROUNDTABLE-TYÖSKENTELY JA YDINRYHMÄ

ROUNDTABLE -virtuaalityöpajat

Selvityksen aikana järjestettiin kaksi (2) virtuaalityöpajaa Roundtable-ympäristössä. Työskentelyyn kutsuttiin mukaan kuntien johtoryhmät ja kuntapalvelutoimiston työntekijät. Kunnille ja kuntapalveluille oli kummallekin omat Roundtable-ympäristönsä.

Roundtable-työpajojen aiheet olivat seuraavat:

- Roundtable sprint 1: Kuntien ja kuntapalvelutoimiston nyky- ja tavoitetilan päivittäminen.
- Roundtable sprint 2: TaHe ja ICT-palveluiden tuottamisen mallit

Ydinryhmätyöskentely

Selvityksen aikana selvitystä ohjattiin ja työstettiin ydinryhmätyöskentelyn avulla. Ydinryhmään osallistui Oulunkaaren, kuntapalvelutoimiston, kuntien osallistujia ja Sofigate Oy:n edustajia.

Ydinryhmä kokoontui selvityksen aikana säännöllisesti ja kokoontumisia oli 8 kertaa.

Keskustelunomaiset haastattelut

Keskusteluiden tavoitteena oli kirkastaa näkemystä tavoitetilasta sekä hakea järjestäytymisvaihtoehtoja palveluille eri sote skenaarioita vasten.

Haastattelut järjestettiin viikkojen 11-14 aikana.

Keskusteluihin osallistuivat Oulunkaaren kuntien johtoryhmät sekä kuntapalvelutoimiston talous- henkilöstö- sekä tietopalveluiden henkilökunta.

Keskusteluja pidettiin yhteensä kahdeksan (8) kappaletta.

Tilaisuudet toteutettiin Teamsin välityksellä ja olivat kestoaltaan n. 1-1.5h pitkiä

Keskustelu oli vilkasta ja johtoryhmät sekä kuntapalvelutoimiston henkilökunta olivat hyvin edustettuina keskusteluissa.

TOTEUTUSAIKATAULU

23.2. - 23.4.2021

6

NYKY- JA TAVOITETILA

YHTEENVETO KUNNAT JA KUNTAPALVELUTOIMISTO

- Sote uudistusta odotetaan jokseenkin rauhallisin mielin → Lakiehdotuksen edistymistä seurataan mielenkiinnolla.
- Sote-uudistuksen toteutuessa aikataulussaan, **palveluiden järjestämisestä ei ole vielä selkeää mallia**, mutta palveluiden järjestämiseen liittyvää **keskustelua** tulee ja **halutaan** joka tapauksessa **kuntien kesken jatkaa** → kunnat toivoivat avointa yhteistä keskustelua.
- Tiedostettiin että jos sote-uudistuksen etenee aikataulussa, tulee se aiheuttamaan kiirettä sekä **huolta resurssien riittävydestä**
- Kuntapalvelutoimiston tarjoamat palvelut ovat kunnille elintärkeitä kuntien perustoimintojen kannalta, joten **huoli sote-uudistuksen aiheuttamasta henkilöstövajeesta on aiheellinen**
- **Palveluiden kustannustehokkuus koettiin tärkeäksi kriteeriksi**, kun suunnitellaan tukipalveluiden järjestämisestä jatkossa
- Kuntien **tarpeet ja tyytyväisyys eri palveluita kohtaan poikkesivat jonkin verran toisistaan**, joten eri vaihtoehtoja kartoittaessa on myös **syytä huomioida kuntakohtaiset erot tarpeissa ja vaatimuksissa**
- Mikäli kunnat päättävät jatkaa kuntapalvelutoimiston kanssa, kuntien pitää samalla myös **sitoutua kehitystyöhön** ja sen vaatimiin **kustannuksiin** kehitysvelan kiinni kuromiseksi.

TAVOITETILA: YHTEENVETO KUNNAT JA KUNTAPALVELUTOIMISTO

- **Toiminnan turvaaminen** myös sote-uudistuksen toteutuessa.
- Kunnilla **tahto jatkaa toimintaa kuntapalvelutoimiston kanssa** jos se on vain mahdollista, tämä **ei saa kuitenkaan tapahtua mihin hintaan tai millä laadulla tahansa**.
 - Halutaan jatkaa kuntapalvelutoimiston kanssa, koska koetaan että peruspalveluiden tuottaminen toimii.
 - **Järjestäytymisvaihtoja halutaan käydä läpi**
 - Mitä vaihtoehtoja esimerkiksi mitä toiminnan yhtiöittäminen mahdollistaisi ja käytännössä tarkoittaisi.
- **Kustannusten seuranta halutaan tehostaa** ja vertailtavuuden parantaminen **kustannusten läpinäkyvyyttä kasvattamalla**.
 - Kustannusten jakamisen periaatteet tulevat olla tasapuolisia ja toiminnasta maksetaan kuntien välillä tasa-arvoisesti.
- **Viestinnän** ja muun yhteisen kommunikaation **lisääminen kaikkien toimijoiden välillä**.
 - Parannettavaa nähtiin olevan sekä viestinnän määrässä, että laadussa.
- **Yhteisen kehitysresurssin** nimeäminen
- **Vastuunjakotaulukon päivittäminen ja jalkauttaminen** työnjaon sekä kustannusten läpinäkyvyyden parantamiseksi.
- **Osaamisen kehittäminen**
- **Asiakaskokemuksen parantaminen** asiakaspalvelun kehittämisen kautta.
- Tavoitetilassa kunnat pystyvät kehittämään ja johtamaan omaa toimintaansa **tiedolla johtamisen** avulla.
 - Tätä varten kuntapalvelutoimisto tuottaa tarvittavat, laadukkaat tiedot ja raportit automaattisesti.

NYKY- JA TAVOITETILA: **JOHTOPÄÄTÖKSET**

Nykytila vastaa pitkälti vuonna 2017 tehtyä selvitystä

→ ***"Toiminta on viime vuosien aikana betonisoitunut paikoilleen."***

→ Kuntien näkökulmasta kehitystyö vaikuttaa hidastuneen tai osin jopa pysähtyneen, vaikka se toiminnan alussa koettiin aktiiviseksi.

→ Tämä on kasvattanut toiminnan kehitysvelkaa.

→ **Ovatko kuntien tavoitetilat yhä saman suuntaisia ja näkemykseltään yhtenäisiä? Keskusteluja kuntien kesken jatkettava**

→ Vastaako kuntapalvelutoimisto ja sen tarjoamat palvelut nykyisiin tavoitetiloihin?

→ Nykytilassa kunnat suorittavat esimerkiksi hankintoja osin myös itsenäisesti.

→ **Toiminta on painottunut peruspalveluiden tuottamiseen**

→ Painottumalla enemmän asiantuntijapalveluiden suuntaan KPT:n toiminnan vaikuttavuutta voitaisiin parantaa.

→ **Vastuun- ja tehtävienjaot palvelujen rajapinnoilla eivät toimi kaikissa palvelutehtävissä parhaalla mahdollisella tavalla.**

→ **Sote-uudistuksen toteutuessa onko nykyinen organisaatio sopiva pelkästään tukipalveluiden tuottamiseen?**

→ **Saavutetaanko toisenlaisella toimintamallilla paremmat toimintaedellytykset?**

NYKYTILA: TOIMENPITEET

Nykytila ja siitä johdettujen johtopäätösten pohjalta Sofigate suosittaa seuraavia toimenpiteitä:

→ **Kuntien tahtotilojen kirkastaminen ja yhteisen tavoitetilan selkeyttäminen**

- Jokaisen kunnan tulee kirkastaa oma tahtotilansa sekä Tahe- ja ICT-palveluiden tarvetila.
- Kuntien tulee yhdessä varmistaa, että niiden tahto- ja tavoitetilat ovat riittävän yhtenäiset, jotta edellytyksen yhteisten Tahe- ja ICT-palveluiden järjestämiselle ovat olemassa.
- Kuntien tulee muodostaa selkeä näkemys siitä, mihin kuntapalvelutoimiston toiminnassa tulisi keskittyä ja mikä kuntapalvelutoimiston rooli jatkossa on.

→ **Viestinnän molemminpuolinen parantaminen**

- Molemminpuolista viestintää tulee parantaa toiminnan selkeyttämiseksi ja paremmin näkyväksi tekemiseksi.
- Viestintää tulee kehittää myös kuntien yhteisen tahtotilan ylläpitämiseksi.

→ **Palveluiden tuotteistamisen kehittäminen**

- Kuntapalvelutoimiston palvelutarjoama tulee määritellä laajemmin.
- Toimijakohtaiset vastuu tulee tarkentaa ja määritellä selvemmin.
- Palveluiden kustannukset ja lasketusperusteet tulee kuvata paremmin ja läpinäkyvämmiin.
- Mittaristot palveluiden ja niiden tehokkuuden sekä laadun seurantaan.

SOTE-UUDISTUS JA SEN VAIKUTUKSET

MUUTOKSEN PÄÄVAIHEET

13

		Vaikutukset	
		KUNNILLE	KUNTAPALVELUTOIMISTOLLE
Sote-uudistus	TOTEUTUU 2023	- Sotepalveluihin liittyvät toiminnot, tukitoiminnot sekä henkilöstöt siirtyvät hyvinvointialueille. - Vaikutukset verotuloihin	- Osa henkilöstä siirtyy hyvinvointialueen palvelukseen - Palvelutoiminnan suoritteiden määrää vähentyy, joka pienentää tuottoja
	VIIVÄSTYY	- Vaikeuttaa toiminnan pitkäjänteistä suunnittelua - Kehityshankkeiden käynnistymiset viivästyvät mikä osaltaan kasvattaa kehitysvelkaa - Vaikutukset rahoitukseen	- Valmisteluun liittyvät henkilöt palaavat takaisin kotiorganisaatioihin - Luo epävarmuutta toiminnan tulevaisuuden jatkumoon
	PERUUNTUU	- Valmistelutyön valuminen hukkaan - Mahdollistaa nyt keskeytyksessä olevan kehitystyön eteenpäin viemisen.	- Nykyiset toiminnan volyymit säilyvät - Mahdollistaa keskeytyneiden kehityshankkeiden jatkamisen

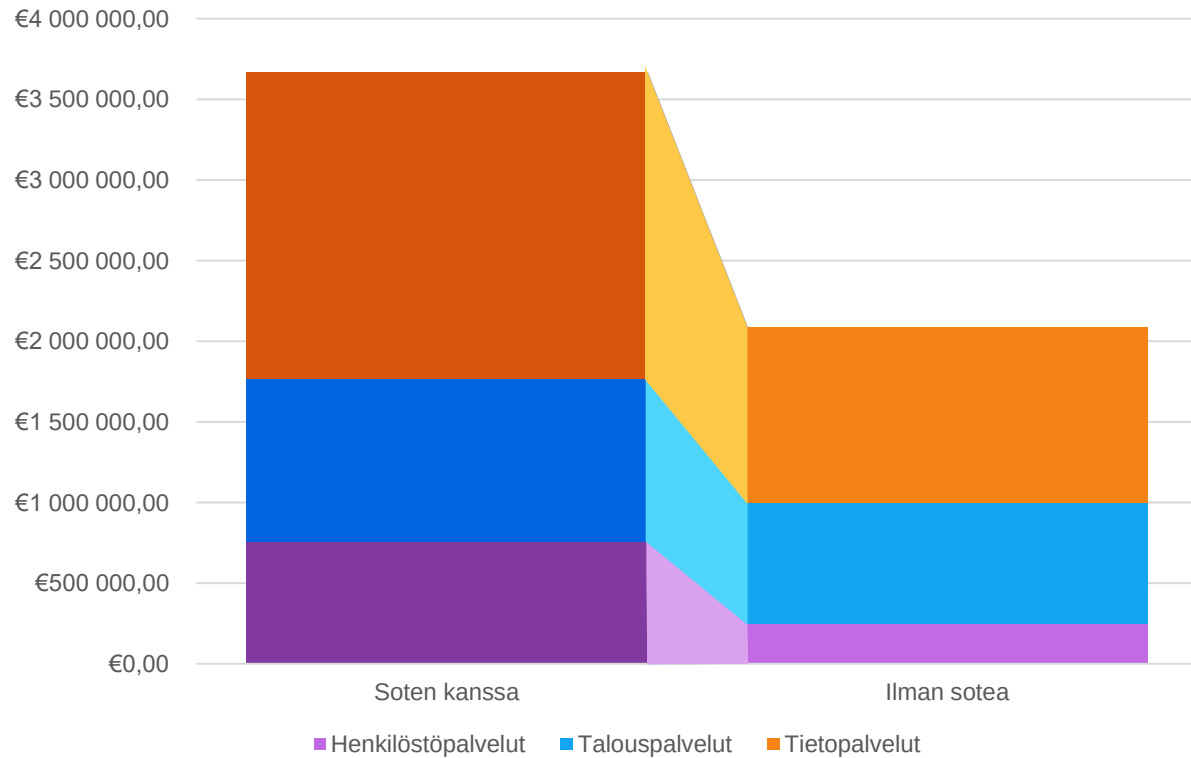
SOTE-UUDISTUS:

VAIKUTUS HENKILÖSTÖÖN

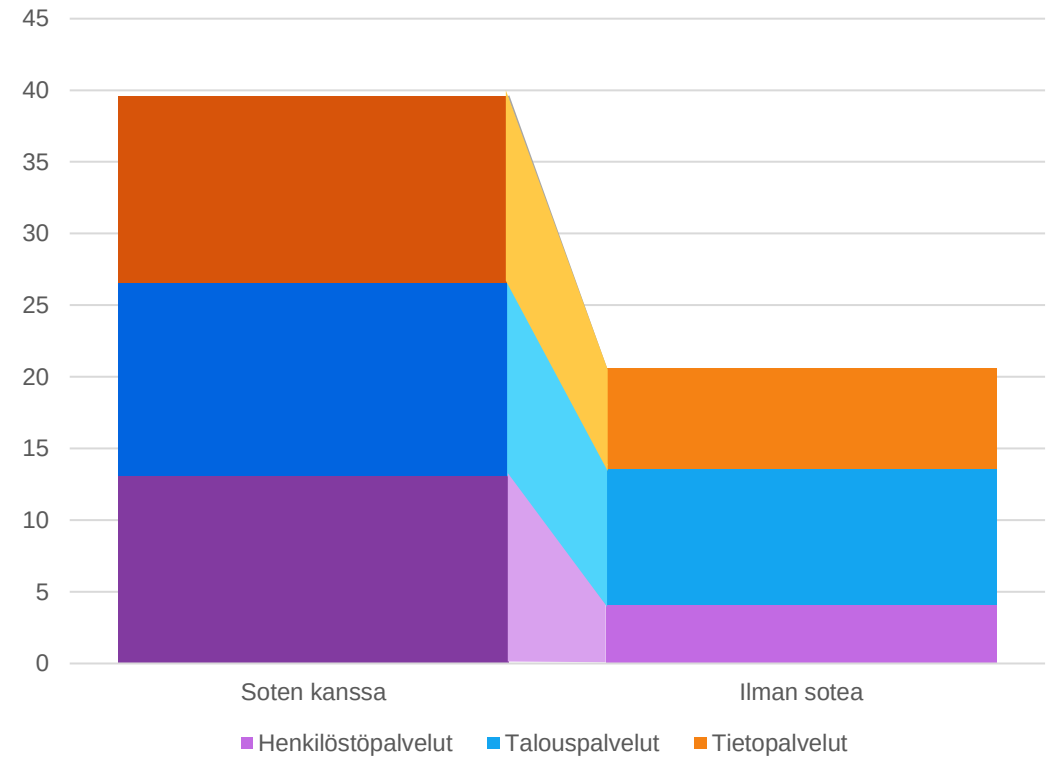
- Kuntien palveluksessa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotantoon liittyvissä tukipalvelutehtävissä työskentelevät henkilöt siirtyisivät hyvinvointialueiden palvelukseen, jos henkilön tosiasiallisista työtehtävistä vähintään puolet on kunnan sosiaali- tai terveydenhuollon tukitehtäviä.
- Tukipalveluiksi katsotaan kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa tukevat tehtävät kuten keskitetty ruokahuolto, siivous, laitehuolto, toimisto- ja hallintopalvelut, palkanlaskenta, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut, ICT-palvelut tai kiinteistötoimi, tekniset palvelut sekä laboratoriot ja kuvantamispalvelut

SOTE-UUDISTUS TOTEUTUU: VAIKUTUKSET KPT:HEN

Toimintakulut

Henkilöstö

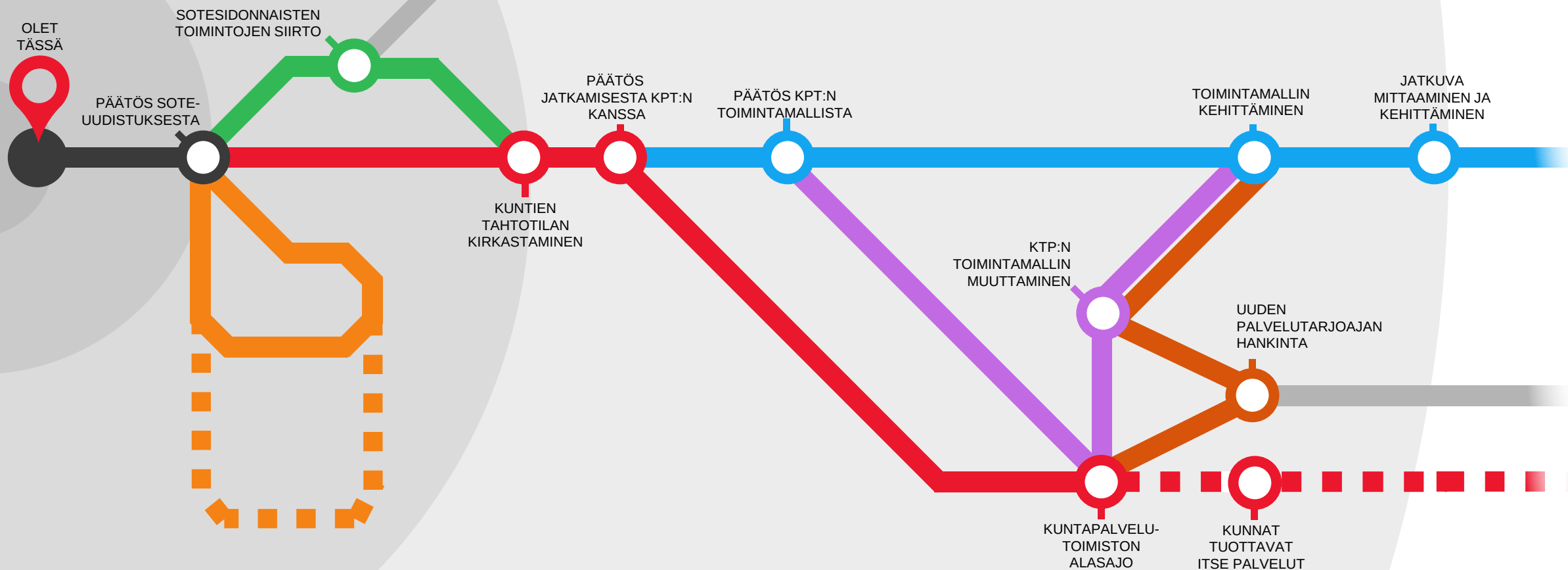

Luvut ovat laskennallisia arvioita pohjautuen vuoden 2020 lukuihin ja aiemmin vuonna 2017 tehtyyn selvitykseen.

SOTE-UUDISTUS TOTEUTUU: **VAIKUTUKSET**

- Sote-palveluihin ja niiden tuottamiseen liittyvät tukipalvelut ja vähintään tosiasiallisesti 50% niille työskentelevät henkilöt siirtyvät hyvinvointialueelle.
- Kunnille jäävä tukipalveluiden tarpeen katsotaan tippuvan noin puoleen aiemmasta.
- Osa tukipalveluista ei skaalaudu alas suhteessa volyymin vähenemiseen. Tällaisia ovat esimerkiksi joidenkin tietojärjestelmien kustannukset, jotka nykyisin pohjautuvat kunnan väkilukuun.
- Tämä heikentää oleellisesti tukipalveluja tarjoavien organisaatioiden liikevaihtoa tai nostaa palvelun hintoja.
- Kuntien jäljelle jäävien palveluiden järjestämisvastuut vaativat yhä edelleen omat tukipalvelunsa.
- Yleisesti on arvioitu sote-uudistuksen siirtymävaiheen aiheuttavan väliaikaisesti noin 20-25% lisäkustannuspiikin kasvaneista resurssitarpeista ja palveluiden uudelleen organisoinnista johtuen.

SOTE-UUDISTUS: ETENEMISKARTTA

SOTE-UUDISTUS:

TOIMENPITEET UUDISTUKSEN TOTEUTUESSA

- **Palvelutuotannon turvaaminen**
 - Valmistelujen aloittaminen riittävän aikaisin
 - Tarvittavat tehtäväjärjestelyt siirtyvien ja KPT:n jäävien resurssien kesken tulee määritellä ja suorittaa
 - Tarvittavat kyvykkyudet tuotettavien palveluiden toteuttamiseen tulee varmistaa palveluiden ja työntekijöiden kyvykkyyskartoituksella ja osaamisvajeet tulee täydentää kouluttautumisella.
- **Muutoksen läpimenon varmistaminen ja henkilöstön turvaaminen**
 - Sote-uudistuksen riittävä johtaminen ja riittävästi johdettua sekä kaikkien osapuolten tulee varmistaa muutoksen toteuttamiselle riittävä resursointi.
 - Osapuolten tulee panostaminen hyvään henkilöstöjohtamiseen
 - Muutoksesta tulee viestiä oikea-aikaisesti, tarpeeksi laajasti ja läpinäkyvästi kaikille sidosryhmille.
 - Jäljelle jäävän ja siirtyvän henkilöstön hyvinvointi tulee turvata tarvittavin keinoin.
- **Kuntapalvelutoimiston toiminnan sopeuttaminen/muuttaminen**
 - Nykyisen toimintamallin jatkoedellytysten tulee arvioida ja mahdolliset toimenpiteet järjestämis mallin muuttamiseksi projektisoida.

SOTE-UUDISTUS TOTEUTUU: **TOIMENPITEET**

- Palveluiden, prosessien, resurssien, vastuiden ja kokonaisuuksien uudelleenmäärittely
 - Palvelujen muutokset, siirrot, käyttöönotot ja alasajo tarvittaessa.
 - Jäljelle jäävien / siirrettävien palveluiden harmonisointi
 - Jäljelle jäävien prosessien optimointi
- Olemassa olevien sopimusten läpikäynti ja irtisanominen tarvittaessa
 - Sopimuskannan kartoitus ja voimassaoloaikojen sekä irtisanomisehtojen tarkastaminen.
- Hankintojen määrittäminen, toimittajien kilpailuttaminen sekä hankinta
- Tarvittavat sopimusneuvottelut
- Muutoksen tavoitteet, suunnittelu, johtaminen ja toteutus
- Järjestelmien ja infran konsolidointi
- Hallinto- ja ohjausmallien uudelleen organisointi vastaamaan jäljelle jäävää kokonaisuutta.
- Johtamisen suunnittelu, päätöksenteko, ohjaus ja hallinta
- Riskienhallinta ja varautuminen
- Kehitysvelan kiinni kireminen tai ainakin sen kasvun tyrehdyttäminen

KUSTANNUKSET

KUSTANNUKSISTA YLEISESTI

- Kustannusten tarkastelun näkökulmasta on oleellista saada vertailukelpoista, luotettavaa ja läpinäkyvää tietoa kustannuksista.
- Kustannusten seuranta edellyttää palvelujen tuotteistamista, omakustannusarvon selvittämistä sekä toiminta- ja investointivaihtoehtojen edullisuusvertailujen tekemistä.
- Tässä osa-alueessa pyritään avaamaan Oulunkaaren kuntayhtymän kustannuksia kuntapalvelutoimiston tuottamien TP2020 laskelmien sekä aiemman vuonna 2017 suoritettun kustannusarvioinnin avulla.
- Vertailu antaa suuntaa antavasti arviota mahdollisen SOTE-uudistuksen vaikutuksista niin kuntapalvelutoimiston kuin kuntien kustannuksiin.
- Kustannusten osalta toteutettiin vielä erillinen yksityiskohtainen läpikäynti, jonka perusteella suoritettiin mahdollisimman tarkat kustannusarviot myös SOTE-uudistuksen vaikutuksista kustannuksiin.

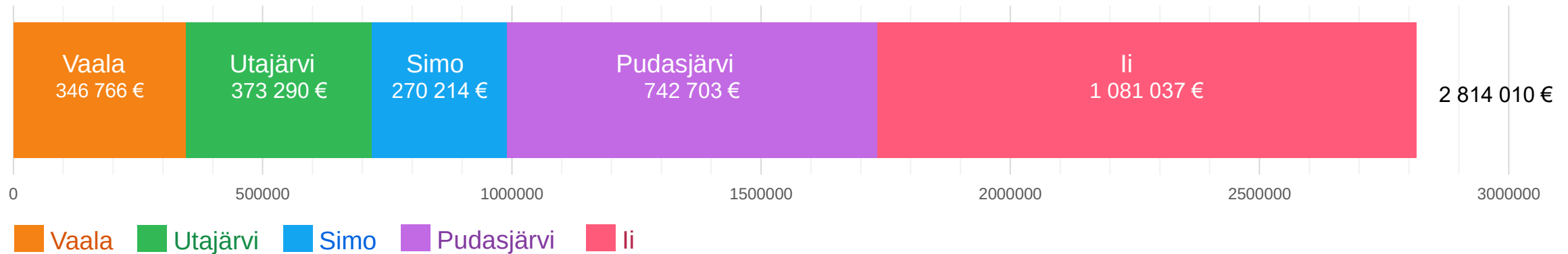

KOKONAISKULUT

23

KUNTIEN KULUT MAHDOLLISEN SOTE MUUTOKSEN JÄLKEEN

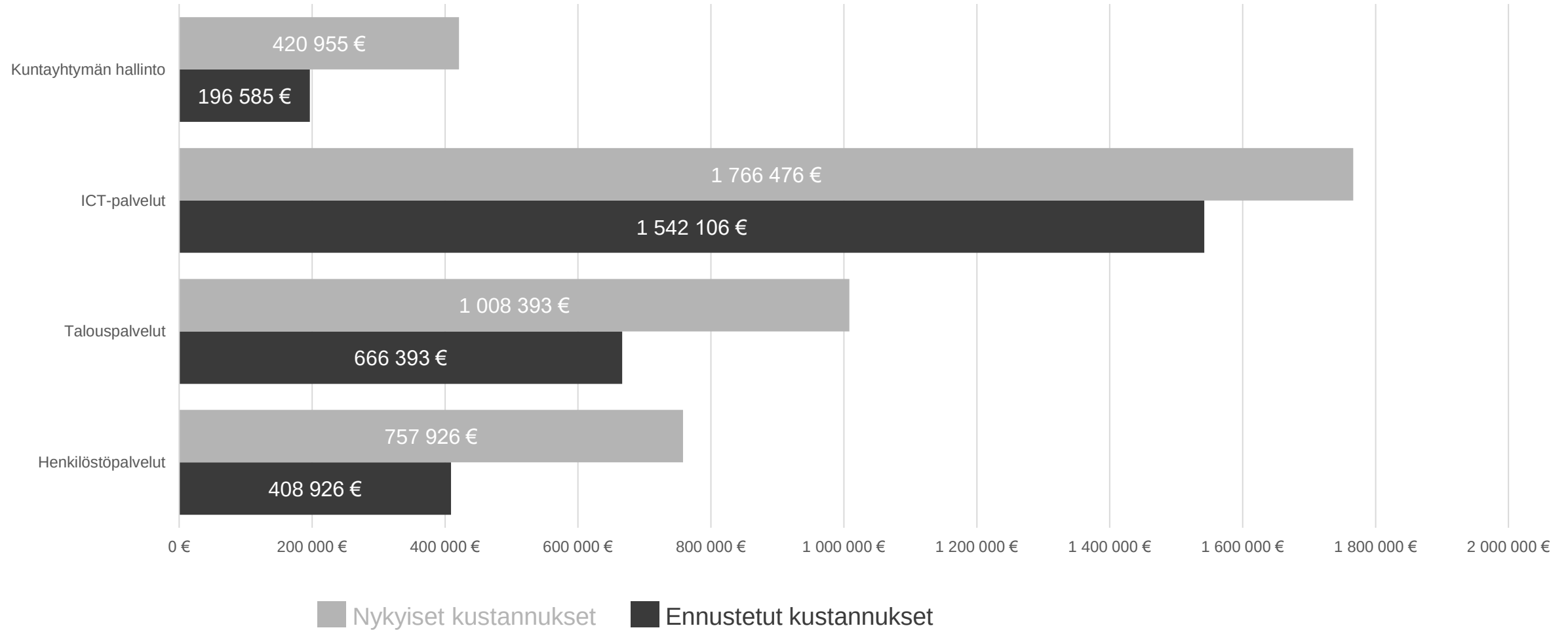
- Kulujen vertailussa on käytetty pohjana vuoden 2020 tilinpäätöstä. ICT osalta kuluihin on lisätty vielä verkon kulut myös vuoden 2020 osalta.
- Kulut on pyritty arvioimaan mahdollisimman tarkasti kunnille jäävien palveluiden ja niiden volyymien perusteella.
- Kokonaisuutenaan kulut laskevat 2,8-3,5 milj. - joka on keskimäärin noin 26%.

KUSTANNUSTEN MUUTOS

24

ENNUSTETTU KUSTANNUKSIEN MUUTOS PALVELUITTAIN

KULUT: HENKILÖSTÖPALVELUT

- Henkilöstöpalveluiden kulujen osalta muutos kustannuksissa on merkittävä. Kustannukset laskevat kaikkiaan noin kokonaisuudessaan noin 349 000 €/vuosi, joka tarkoittaa noin 46,1 % muutosta.
- Henkilöstömäärä vähentyy 13,1 htv:tä noin 6 htv:n.
- Vuosittainen kokonaiskustannus on jatkossa noin **408 000 €/vuosi**

KULUT: TALOUSPALVELUT

- Talouspalveluiden kulujen osalta muutos kustannuksissa niin ikään merkittävä. Kustannukset laskevat kaikkiaan noin 33,9 % eli noin 342 000 €/vuosi.
- Henkilöstömäärä vähentyy 13,5 htv:stä noin 8,5 htv:n.
- Vuosittainen kokonaiskustannus on jatkossa noin **666 500** €/vuosi

KULUT: ICT-PALVELUT

- ICT-palveluiden kulujen osalta muutos kustannuksissa on maltillisempi. Kustannukset laskevat kaikkiaan noin 12,7 % eli noin 224 370 €/vuosi.
- Henkilöstömäärä vähentyy 13 htv:stä noin 10 htv:n.
- Vuosittainen kokonaiskustannus on jatkossa noin **1 542 107 €/vuosi**
- ICT-palveluiden osalta kulut laskevat mahdollisen SOTE-siirron myötä noin ¼ kokonaiskustannuksista. Haasteena on todellisten kulujen arviointi
- Esimerkkejä kustannusmuutoksista: Verkkojen osalta kustannukset laskevat noin 1/3 ja lisenssikustannusten osalta noin ¼. Lopullisia kuluja kuitenkin vaikea arvioida koska tähän vaikuttavat mm. toimittajien hinnoittelumallit, kokonaisuuden uudelleen organisoitumien, kuntien tarpeet jne.
- Keskeistä on kuitenkin varmistaa palveluiden toiminta kaikilla osa-alueilla
- Henkilöstön osalta tehtävien hajanaisuus vaikeuttaa henkilömäärien vähentämistä
- Myös mm. koulujen kasvava IT-palveluiden tuen tarve vaikuttaa kokonaisuutteen

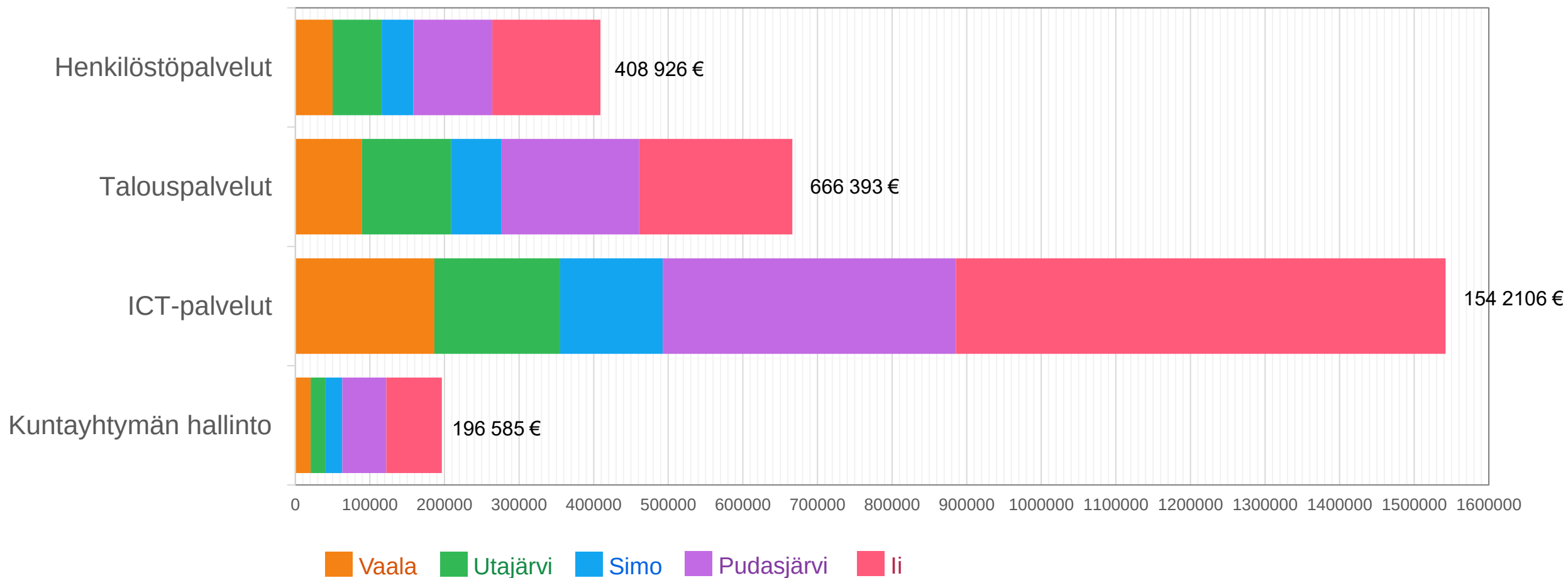
KULUT: KUNTAYHTYMÄN HALLINTO

- Kuntayhtymän hallinnon kulujen osalta muutos kustannuksissa niin ikään merkittävä. Kustannukset laskevat kaikkiaan noin 70,7 % eli noin 474 000 €/vuosi.
- Kuntayhtymän kulut on jaettu kunnille asukaslukuperusteisesti
- Vuosittainen kokonaiskustannus on jatkossa noin **196 500 €/vuosi**

KOKONAISKULUT PALVELUITTAIN²⁹

KOKONAISKULUJEN JAKAUTUMINEN HENKILÖSTÖHALLINNON, TALOUDEN, ICT-KOKONAISUUDEN SEKÄ KUNTAPALVELUTOIMISTON KESKEN

KULUT: KUNTAKOHTAINEN YHTEENVETO

30

	Henkilöstö	Talous	ICT	Kuntayhtymän hallinto	Yhteensä
li	144 645 €	205 227 €	656 512 €	74 653 €	1 081 037 €
Pudasjärvi	106 090 €	184 602 €	393 042 €	58 969 €	742 702 €
Simo	42 367 €	67 960 €	137 525 €	22 362 €	270 215 €
Utajärvi	65 706 €	119 252 €	168 479 €	19 853 €	373 291 €
Vaala	50 118 €	89 352 €	186 548 €	20 748 €	346 766 €
Yhteensä	408 926 €	666 393 €	1 542 107 €	196 585 €	2 814 010 €

KEHITTÄMISEN KUSTANNUKSET

Arvioitaessa kehittämisen tai SOTE muutoksen mukanaan tuomia tehtäviä on kokonaisuudessa käytetty suuntaa antavana viitteenä noin 20% kustannustennousua. Tämä vastaa noin 0,4 – 0,7 milj € kustannusta, jonka avulla voidaan hankkia tarvittavia lisäresursseja sekä palveluhankintoja tuotannon tukemiseksi.

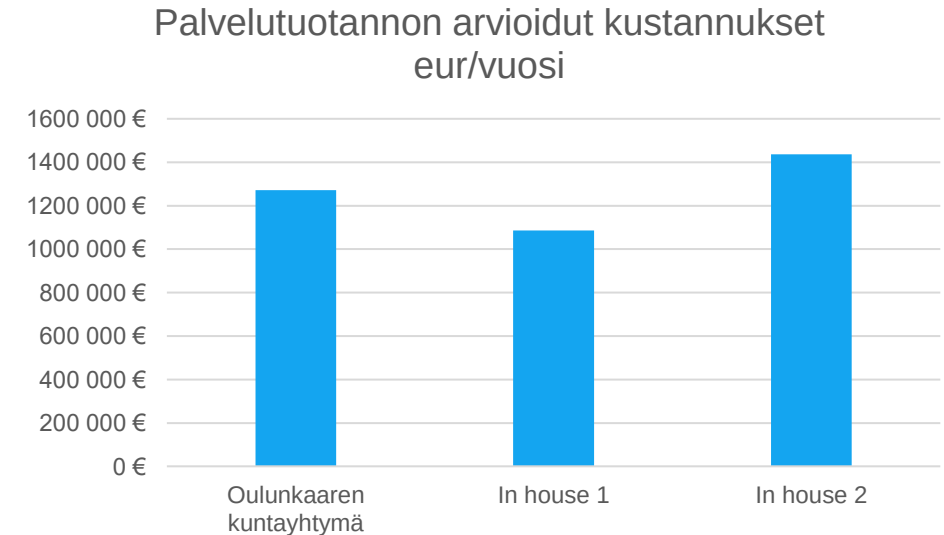
Kustannusnousu ei kuitenkaan ole pysyvä, vaan tehtävien toimenpiteiden avulla tulisi olla mahdollisuus laskea kustannuksia jatkossa.

Palveluiden kehittämisen avulla voidaan saavuttaa jatkossa huomattavia kokonaissäästöjä vaikka ne vaativatkin hetkellisesti investointeja ja resurssien kasvattamista.

KUSTANNUSVERTAILUT

TALOUS- JA HENKILÖSTÖPALVELUT

- Selvityksen yhteydessä toteutettiin tietopyyntö talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden osalta
- Tietopyynnön avulla saatiin kahden eri in house – toimijan hinta-arviot Oulunkaaren kuntien talous- ja palkkahallinnon palveluiden tuottamisen osalta
- Oulunkaaren kuntayhtymän arvioitu vuosikustannus sijoittuu in house –toimijoiden hinta-arvioiden keskiarvoon
- Mikäli palvelut siirrettäisiin in house –toimijalle, maksaa siirtoprojekti 530 000 – 1 100 000 eur ja kestää 6-12 kuukautta.

PERUSPALVELUT

- IT-kokonaisuuden osalta hintavertailu suoritettiin perustuen Sofigaten olemassa oleviin hintatietoihin ja harmonisoimalla Oulunkaaren ja in-house sekä kaupallisten toimijoiden palvelukokonaisuuksia. Näin hinnoista saatiin karkealla tasolla vertailukelpoisia.
- Mikäli IT-palvelukokonaisuutta lähdettäisiin siirtämään toiselle toimijalle, tulee huomioida myös käyttöönottoprojektin hinta 100 000 – 150 000 euroa.
- Tuloksia ei voida pitää täysin yhdenvertaisina mutta suuntaa antava käsitys palveluiden kokonaiskustannuksista saadaan niiden avulla muodostettua.

KÄYTÖN TUKI	LUOKKA	MÄÄRÄ	OULUNKAARI	IN-HOUSE 1	IN-HOUSE 2	MARKKINATOIMIJAT
KOULUKÄYTTÄJÄ	PERUS	1828	10,29 €	-	-	-
NORMAALI KÄYTTÄJÄ (hallinto)	PLUS	715	17,76 €	24,12 €	24,15 €	16,13 €
NORMAALI KÄYTTÄJÄ (luottamushenkilöt)	PERUS	91	17,48 €	19,48 €	17,85 €	-
LAAJENNETUN TUEN KÄYTTÄJÄ (tekninen)	VIP	56	88,29 €	56,19 €	-	-

*) Palvelut sisältävät perustuen, laitteiden elinkaaripalvelun sekä päätelaiteympäristön hallinnan. Lisenssit, tietoliikenne ja konesali palvelut eivät sisälly hintoihin.

**) IN-House ja markkinatoimijoiden hinnat eivät sisällä lähitukea, jonka osuus noin 1,5 €/kk lisää (laskettu noin 25 tikettiä kk hinnalla)

***) Lähitukihenkilöt 5 kpl kustantaa noin 36 000,00 €/kk

KONESALIPALVELUT

- Konesalipalveluiden vertailu perustuu Oulunkaaren kuntayhtymän keräämiin tarjouksiin vuodelta 2020 ja siihen sisältyy ainoastaan palvelimien peruspalvelu (perusylläpito).
- Tuloksia ei voida pitää täysin yhdenvertaisina, sillä eri toimijoiden palvelukokonaisuudet eroavat jonkin verran. Suuntaa antava käsitys palveluiden kokonaiskustannuksista saadaan hintojen avulla kuitenkin muodostettua.

PALVELUN TARJOAJA	HINTA KK	HINTA VUOSI	HINTA 5-vuotta	LISÄKSI HANKITTAVA
Telia	5 144,00 €	61 728,00 €	308 640,00 €	verkkoyhteys, salin internetyhteys, varmistus
ODC	5 344,00 €	64 128,00 €	320 640,00 €	verkkoyhteys, salin internetyhteys, varmistus, ylläpito
Azure	4 389,09 €	52 669,08 €	263 345,40 €	Tietoliikennekapasiteettia, varmistus, koulutusta tai tekemisen ulkoistus
Oulunkaari*	2 700,00 €	32 400,00 €	162 000,00 €	

*) Oulunkaaren osalta perusylläpitoon on laskettu mukaan ylläpidon osuus noin 3 viikkoa vuodessa

YHTEENVETO

- Kokonaisuudessaan Oulunkaaren kulujen voidaan katsoa olevan linjassa markkinoiden (in-house ja kaupalliset toimijat) kanssa
 - Kokonaisuudessaan hieman keskiarvoa edullisempi tuotanto
- Palveluiden vertailussa on syytä kuitenkin huomioida palveluiden sisältö
 - Palvelukokonaisuudet eivät ole täysin yhdenmukaisia markkinoiden kanssa
 - Oulunkaaren palvelutuotannon etuja ovat mm. lähituki, räätälöitävyys ja joustavuus. Riskeinä/haasteina vastaavasti kehittäminen (tulisi panostaa enemmän), teknologioiden ja osaamisen vanheneminen, kulujen ennustettavuus (uusimistarpeet ja mahdolliset muut kulut) sekä haavoittuvuus (mm. resurssien osalta).
 - In-house/markkinatoimijoiden etuja ovat mm. panostus kehittämiseen, palveluiden laajuus, modernit ratkaisut, palveluiden kokonaisvaltaisuus, riskienhallinta. Riskeinä/haasteina vastaavasti keskimäärin korkeampi hinta, lähituen toteuttaminen, joustamattomuus.
- Kokonaisuuden kannalta oleellista olisi päättää tarpeista, painopisteistä sekä tahtotilasta toteutustavan sopimiseksi!

MUUTOS- MAHDOLLISUUDET TAHE- JA ICT- PALVELUIDEN TUOTTAMISESSA

MUUTOS: YLEISET TRENDIT

Työvaiheiden tehostaminen: Automaatio ja robotisaatio

- Perustoimintojen ja rutiinien automatisointi
- Työtekijöiden ajankäyttö enemmän asiantuntijuuteen kun perusrutiineihin.

Eläköityminen ja ammattitaitoisen työvoiman saannin vaikeus.

Palvelukeskusajattelu

- Yhteistoiminnallisesti järjestettyjen tukipalveluiden kautta saavutettavat merkittävät kustannus- ja tuottavuushyödyt
- Keskittämisen ja uudelleenjärjestelyn mahdolliset positiiviset vaikutukset henkilöstön osaamiseen ja työtyytyväisyyteen

TOIMINTAMALLI:

VALINTAAN VAIKUTTAVIA TEKIJÖITÄ

- Tarvittavat palvelut määrittävät kunnat *vai* palvelut määrittää KPT
- KPT:n roolina **palvelujen tuottaminen *vai* palvelujen hankinta ja johtaminen**
- KPT:n toiminnan tulee kytkeytyä vahvasti omistaja kuntiin *vai* toiminnan tulee olla itsenäistä ja itseohjautuvaa.
- Kunnat vaikuttavat operatiiviseen toimintaan *vai* kunnat tekevät strategisia linjauksia
- Palvelut ovat **yhtenäisiä *vai* palvelut ovat kuntakohtaisia**
- **Työntekijät** sijaitsevat **lähellä kunnissa *vai* työntekijät ovat tavoitettavissa etäyhteydellä.**
- **Kunnat** tekevät **tiivistä yhteistyötä *vai* kunnat tekevät itsenäisiä päätöksiä**
- Samoja palveluja käytetään mahdollisimman laajasti *vai* KPT kehittää omia ratkaisuja
- Keskitytään **palvelujen tuottamiseen *vai* asiantuntijapalveluihin**
- Toiminnasta vastaa KPT *vai* kaikki kunnat *vai* yksi tai useampi kunta

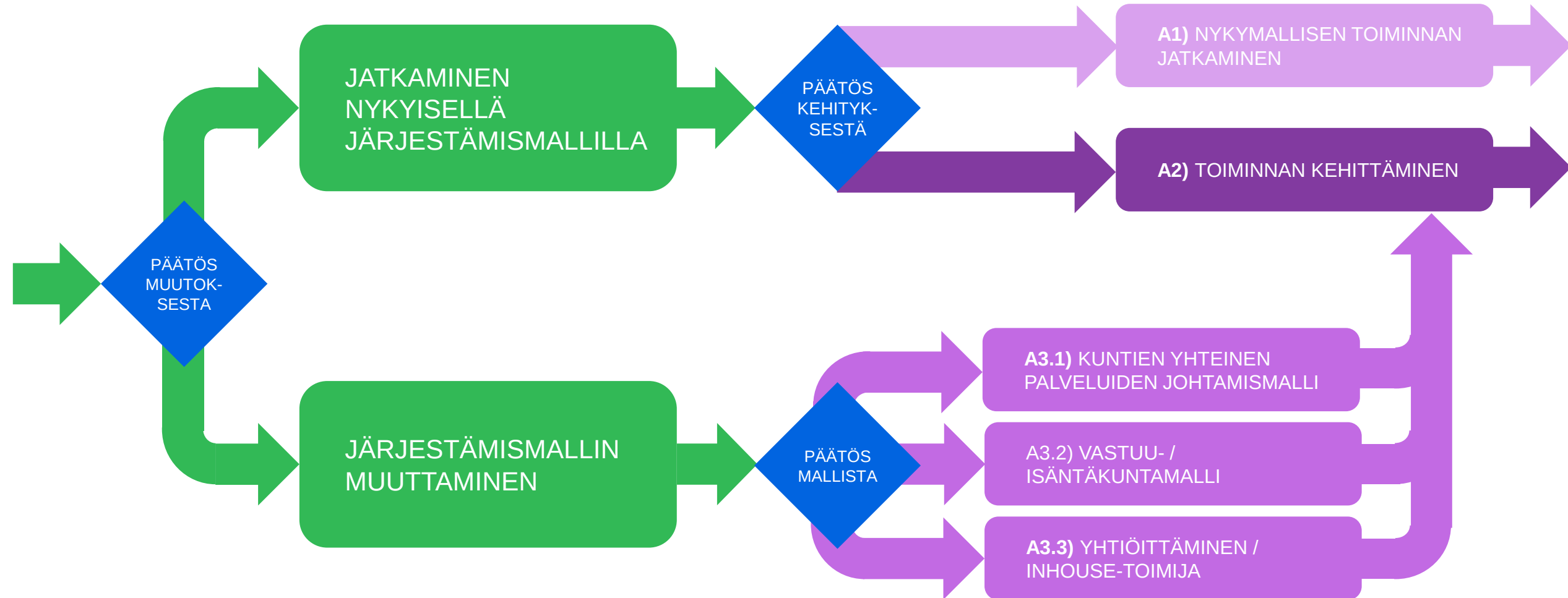
MIKÄ ON KUNTIEN TAHTOTILA?

40

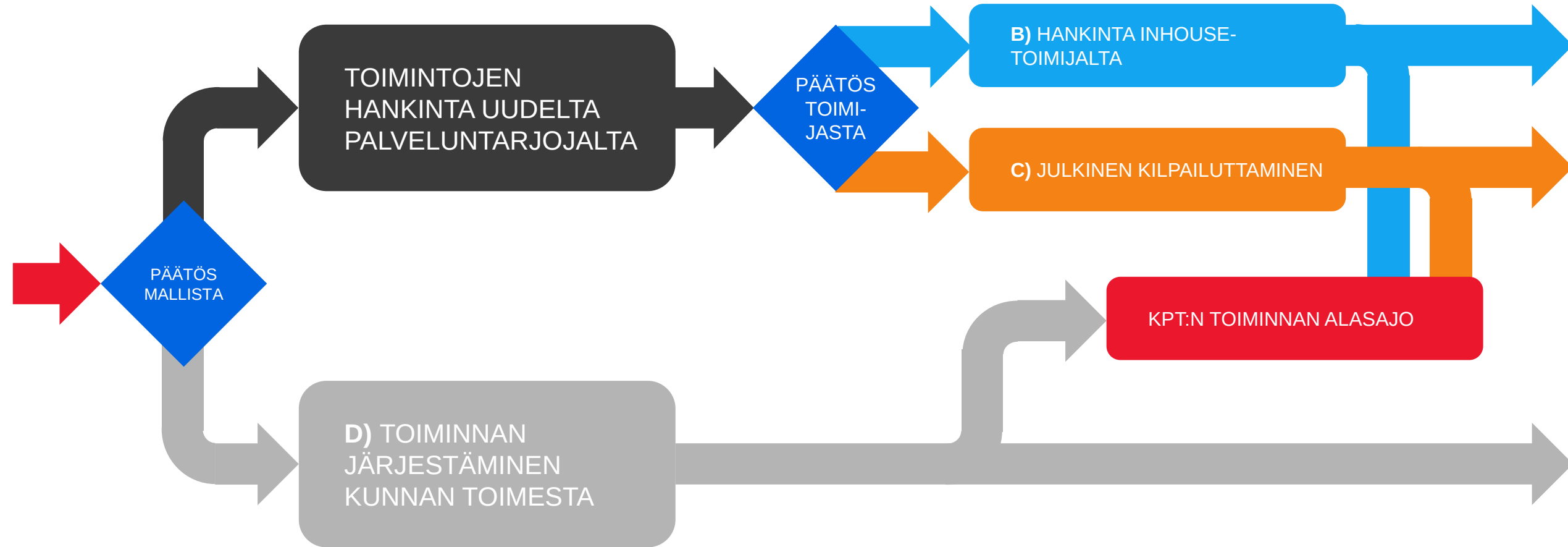
KUNTAPALVELUTOIMISTON TOIMINNAN JATKAMINEN

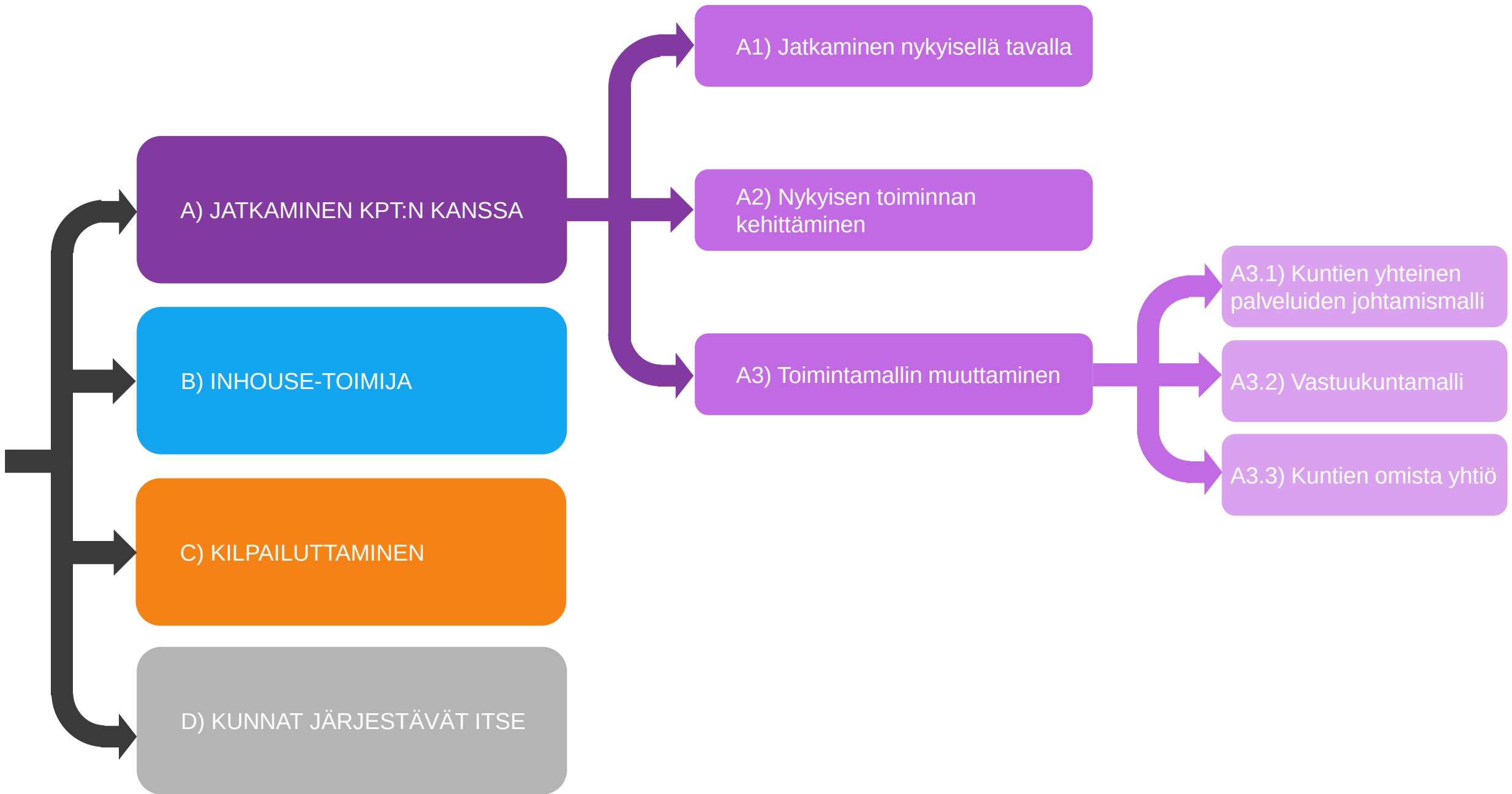
41

TOIMINNAN SIIRTÄMINEN POIS KPT:STÄ

42

JOHTOPÄÄTÖKSET

JOHTOPÄÄTÖKSET:

KUNTIEN YHTEISEN TAHTOTILAN KIRKASTAMINEN

Sofigate suosittelee, että kunnat selkeästi määrittävät oman sekä yhteisen tavoite- ja tahtotilan tukipalveluiden tuottamisen osalta.

- Kunnilla on ollut yhteinen tahtotila Oulunkaaren kuntayhtymän perustamisen yhteydessä.
- Haastattelujen pohjalta on nähtävissä, että ajan kuluessa kuntien yhteinen tahtotila on osin rapautunut ja kuntapalvelutoimiston osalta kuntien päämäärät ovat muotoutuneet enemmän kuntalähtöisiksi, kuin kuntien yhteisiksi.
- Jotta KPT voi mitoittaa ja hinnoitella tulevat palvelunsa oikein sekä suunnitella hallintomallinsa, tulee KPT:llä olla käytössä tieto kuntien osallisuudesta, niiden määrästä ja tarpeista.

JOHTOPÄÄTÖKSET: **SOTE UUDISTUKSEEN VALMISTAUTUMINEN**

Sofigate suositaa, että käynnistetään tarvittavat ennakoivat toimenpiteet SOTE-uudistukseen valmistautumiseen.

- Palveluiden, prosessien, resurssien, vastuiden ja kokonaisuuksien uudelleenmäärittelyn suunnittelu
- Olemassa olevien sopimusten läpikäynti ja irtisanominen tarvittaessa
 - Sopimuskannan kartoitus ja voimassaoloaikojen sekä irtisanomisehtojen tarkastaminen.
- Hankintojen määrittäminen, toimittajien kilpailuttamisen tarpeen tunnistaminen
- Tarvittavat sopimusneuvottelut toimittajien kanssa
- Muutoksen tavoitteiden kirkastaminen, toimenpiteiden suunnittelun, johtamisen ja toteutuksen ennakointi
- Järjestelmien ja infran konsolidoinnin suunnittelu
- Hallinto- ja ohjausmallien uudelleen organisoinnin suunnittelun käynnistäminen.
- Riskienhallinnan ja varautumisen suunnittelun käynnistäminen

SOTE-UUDISTUS TOTEUTUU: **ORGANISOITUMINEN**

- On pyrittävä löytämään tukipalveluiden tuottamiseen malli, joka on muutoksen jälkeen yhä elinvoimainen ja toimiva, mutta myös kustannustehokas.
- Kartoitetaan keinot tuottavuuden parantamiseksi.
 - Toiminnan yksinkertaistaminen prosessien yhtenäistämällä kuntien välillä.
 - Toiminnan tehostaminen prosessien optimoimisella ja rutiinitehtävien automatisoinnilla esimerkiksi ohjelmistorobotiikan avulla.
 - Perustoimintojen mahdollinen kilpailuttaminen ja niiden johtamisen organisointi sekä optimointi.
 - Palveluiden henkilöitymisen vähentäminen yhteisten prosessien ja laadukkaan, osaavan henkilöstön avulla.
 - Vastuiden ja tehtävien uudelleenkartoittaminen uudistuksen myötä
- Kartoitetaan keinot volyymi- ja skaalaetujen mahdolliseen hyödyntämiseen myös tulevaisuudessa?

**JOS EI TIEDÄ MIHIN SATAMAAN PYRKII,
EI MIKÄÄN TUULI OLE SUOSIOLLINEN
- *SENACA, 64***

KIITOS!

LISÄTIEDOT:

MARKUS JUNTILA
SENIOR ADVISOR
MARKUS.JUNTILA@SOFIGATE.COM
+358 40 7466372

SOFIGATE

Oulunkaaren kuntayhtymä
Kuntapalvelutoimisto